

tiszatáj | 2023. október 8.

Baka István 75

MEGEMLÉKEZÉS A TISZATÁJ SZALONBAN

Baka István halálának 28. évfordulóján, szeptember 20-án 17 órától rendeztek emlékestet Szegeden a Tiszatáj Szalonban, mely során a költő alakját, műveit felidéző beszélgetésre, illetve Farkas Pál kisplasztika kiállításának megnyitójára került sor. Az esemény Baka István születésének 75. évfordulóját ünnepelte, az est célja így az volt, hogy a jelenlévőkben felidézze a költő szellemiségét, érzékeltesse életében és azon túl gyakorolt hatását a környezetére és a tágabb irodalmi életre.

Az emlékest kezdetén Balog József olvasott fel a költő verseiből; többek között a Mészöly Miklósnak ajánlott *Képeslap 1965-ből* címűt, melyben az „*ekkor fogtam fel: angyalok lakása / Szekszárd – a városom s a városod*” sorok olvashatók. Mint a beszélgetésből kiderült, Baka egész életében törődött szülővárosával, több művében megidézte, s a szekszárdi irodalmi hagyományok ismerőjeként egy versciklusban Hány János alakját is feldolgozta. A felolvasást követően Kelemen Zoltán nyitotta meg Farkas Pál szobrász kiállítását, mely darabjai között két Hány János-szobrot találunk, melyek, hasonlóan a művész Szekszárdon álló kültéri szobrához, Hányt lóháton ábrázolják.

Balog József, Kelemen Zoltán, Ilia Mihály

A kiállítás középpontjában a négy, Pánhoz kapcsolódó alkotás áll; három kisebb szobor Pánt a játékos fiatalkortól a termékeny, a szüret motívumával összekapcsolódó felnőttkorig ábrázolja. A negyedik darab egy kör alakú dombormű, melyen Pán egy diákkal ül szemben, mindketten poharukat emelik. A négy munka értelmezhető úgy, mint az alkotó életútjának, művészetekhez fűződő változó viszonyának ábrázolása. Szintén Farkashoz köthető Baka István síremléke, valamint Szekszárdon álló mellszobra; a két alkotást fotón tekinthették meg az érdeklődők. A kiállítás megnyitóján Ilia Mihály, a Tiszatáj korábbi főszerkesztője beszélt arról, hogy Baka azon szerzők közé tartozott, akik hatását nem csupán évek múltán, hanem már életük során is érzékeltetni lehetett. Továbbá kiemelte: egy olyan korban, ahol a hazai költészetben is egyre többen írtak rímek nélkül, szabálytalan sorokban, vagy a hagyományoktól eltérően verset, Baka István gazdag rímkészletével, szabályos strófaival találta meg egyéni hangját, valamint közelített a magyar költészet nagy alakjaihoz.

Máté-Tóth András, Bombitz Attila, Borsodi L. László

A beszélgetés további részében Máté-Tóth András olvasta fel „Baka imádkozni tanít” című szövegét, melyben egy személyes történetet felidézve reflektált a költő Istenhez való viszonyára műveiben és magánéletében. A résztvevők rövid anekdotákon keresztül is felelevenítették a költő alakját, s igyekeztek a közönséggel érzékeltetni azt a hatást, melyet életében rájuk gyakorolt, versein túl is. A *Kincskereső* folyóirat szerkesztőjeként a fiatal generáció életében játszott szerepéről Kelemen Zoltán beszélt. Bombitz Attila, Baka István verseinek, publicisztikáinak szöveggondozója, „életképek” felvillantásával emlékezett meg a költőről, s szövegeinek újraolvasására biztatott. Borsodi L. László, aki egyetemistaként találkozott először Baka műveivel, azok kritikai utóéletéről, illetve újabb értelmezések lehetőségéről beszélt; s bár az est elején az „elfeledett” jelző is elhangzott vele kapcsolatban, ekkorra meggyőződésünk lehetett, hogy az életmű továbbra is izgalmas kihívást jelenthet bárki számára, aki irodalommal foglalkozik.

Az emlékest végén a borkészítés tematikájához, illetve Pán alakjához híven a résztvevők egy pohár szekszárdi bort fogyasztottak el Baka István tiszteletére, ezt pedig kötetlen beszélgetés követte.

Horváth Ákos